

VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

HULPMIDDELEN VOOR MIDDELLANGE VERPLAATSINGEN

Januari – februari 2019
Anne-Marie Deleyn

AGENDA

- INLEIDING
 - DOELSTELLING VAN DE OPLEIDING
- HULPMOTOREN
- FIETSEN
- ONDERSTEUNING VRAGEN AAN HET KOC

SAMENVATTING

- **Indeling volgens de afgelegde afstand**

- Afstanden die doorgaans te voet worden afgelegd: ‘*verplaatsingen op korte afstand*’.
- Afstanden die doorgaans met de fiets worden afgelegd: ‘*verplaatsingen op middellange afstand*’.
- Afstanden die doorgaans met de auto, het openbaar vervoer, ... worden afgelegd: ‘*verplaatsingen op lange afstand*’.

- **Indeling volgens het doel**

- Functionele verplaatsingen
- Recreatieve verplaatsingen
- Therapeutische verplaatsingen
- Sportieve verplaatsingen

HULPMOTOREN: indeling

- **Indeling volgens de gebruiker**
 - een hulpmotor voor gebruiker
 - een hulpmotor voor begeleider
 - een hulpmotor voor gebruiker en begeleider
- **Indeling volgens plaats van gebruik**
 - voor gebruik buiten
 - voor gebruik binnen en buiten
- **Indeling volgens de bediening**
 - met handtrappers / al dan niet met elektrische ondersteuning
 - met fietsstuur
 - via de hoepels
 - met joy-stick
- **Indeling volgens de financiering**
 - Refertelijst
 - BBC
 - VSB

EFFECTEN

- Het voortbewegen van de rolstoel vraagt minder kracht
- Het rijden met de manuele rolstoel verloopt lichter
- Het nemen van hindernissen wordt vergemakkelijkt

VOORDELEN voor de gebruiker

- De gebruiker wordt mobieler en voelt zich minder beperkt
- Het behouden van de resterende mogelijkheden
- Het behouden en stimuleren van de algemene conditie
- De actieradius wordt groter
- De gebruiker kan zich zelfstandig verplaatsen naar plaatsen waar hij niet komt zonder ondersteuning
- Het verbeteren van de levenskwaliteit

ALGEMENE MEERWAARDE BIJ DE VERSCHILLENDE OPLOSSINGEN

PREVENTIEVE EN THERAPEUTISCHE ASPECTEN

- Het beperkt de kans op het ontwikkelen van lichamelijke klachten
- Het voorkomt pijn en krachtsvermindering in de armen
- Het vermindert de belasting op de spieren en de gewrichten
- Het bevordert de algemene gezondheid

PSYCHISCHE EFFECTEN

- Het vermijdt het gebruik (of stelt het uit) van
 - een scooter
 - een elektrische rolstoel

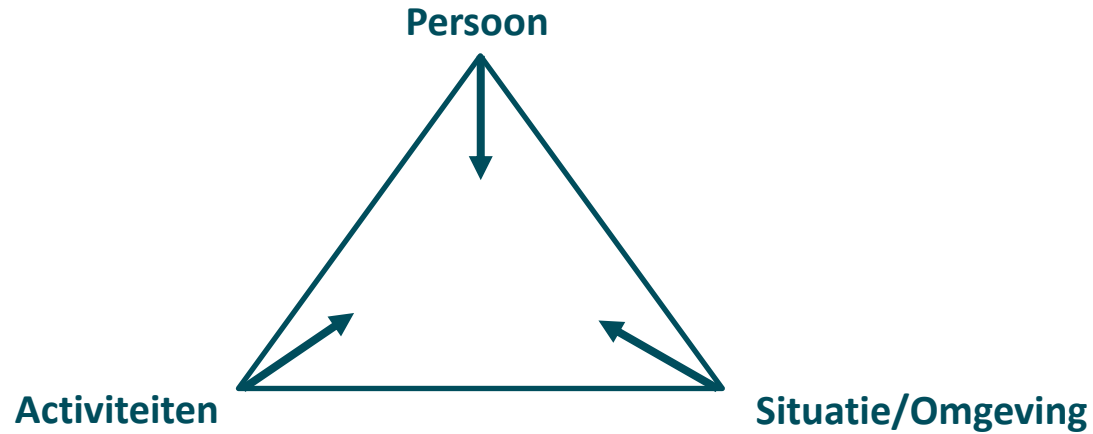
ALGEMENE MEERWAARDE BIJ DE VERSCHILLENDE OPLOSSINGEN

VERHOUDING TOT ANDERE HULPMIDDELEN /AANPASSINGEN

- Verhoogt de toegankelijkheid op alle plaatsen (geen nood aan brede deuren)
- Geen nood aan uitgebreide aanpassingen van woning / werkplaats in functie van scooter of elektrische rolstoel (manuele rolstoel blijft mobiliteitshulpmiddel)
- Geen nood aan uitgebreide auto-aanpassingen om mobiliteitshulpmiddel te kunnen meenemen
- Gebruiker beschikt steeds over zijn eigen manuele rolstoel op verplaatsingen

KEUZEPROCES

- REKENING HOUDEN MET DE METHODE VOOR PERSOONLIJKE ADVIESVERLENING

KEUZEPROCES

- Bij de keuze van het meest geschikte verplaatsingshulpmiddel moeten personen met een handicap rekening houden met
 - hun (beperkte) functionele mogelijkheden
 - het doel van de verplaatsing en de omgevingsfactoren
 - met de mogelijkheden en beperkingen van het verplaatsingshulpmiddel

KEUZEPROCES

- Factoren die het keuzeproces beïnvloeden:
 - Persoonsgebonden factoren
 - Activiteitsgebonden factoren
 - Omgevingsfactoren
 - Hulpmiddelgebonden factoren

KEUZEPROCES: persoonsgebonden factoren

- de functionaliteit van de bovenste ledematen (goede functie – verminderde functie)
- het kunnen uitvoeren van transfers (wel – niet)
- de frequentie van gebruik (vaak – af en toe)
- de tijdsduur van gebruik (hoelang na elkaar wordt het hulpmiddel gebruikt)

KEUZEPROCES: activiteitsgebonden factoren

- de aard van de verplaatsing
 - Functionele verplaatsing
 - Recreatieve verplaatsing
 - Therapeutische verplaatsing
 - Sportieve verplaatsing

KEUZEPROCES: omgevingsgebonden factoren

- gebruiksgebied en gebruiksomgeving
 - gebruik binnen en buiten of enkel buitenshuis
 - de toestand van de weg
 - vlak of heuvelachtig gebied
 - de weersomstandigheden
 - de voorziene bergruimte

KEUZEPROCES: hulpmiddelgebonden factoren

- De meeneembaarheid (in de auto, met de trein, ...), demonteerbaarheid, verkleinbaarheid (inklappen)
- Het aantal onderdelen
- De tijd om te demonteren (vooral bij slecht weer een belangrijke factor)
- Het gewicht – het gewicht van de verschillende onderdelen
- De toelaatbaarheid op de openbare weg
- Eisen met betrekking tot de verlichting, plaats en uitvoering van de verlichting en reflecterende voorzieningen

Methode voor persoonlijke adviesverlening

- Basisconcept
 - Persoon analyseren
 - iedereen is uniek
 - Activiteit analyseren
 - iedereen voert activiteiten op zijn manier uit
 - Situatie en omgeving analyseren
 - iedereen voert activiteiten uit in andere omgevingen

Analyse leidt tot functionele, technische en financiële eisen die je stelt aan de oplossing: eisenlijstje

KEUZEPROCES

- Basisconcept
 - Persoon analyseren
 - iedereen is uniek: ook voor de verplaatsingen

KEUZEPROCES: activiteit analyseren

iedereen voert activiteiten op zijn manier uit

Afstanden die doorgaans te voet worden afgelegd, omschrijven we als: 'verplaatsingen op korte afstand'. Deze verplaatsingen gebeuren binnenshuis of in de directe woon- en leefomgeving.

- **Hoe verplaatst betrokkene zich binnenshuis:**
 - Zonder hulpmiddelen
 - Loophulpmiddelen
 - Rolstoel: manueel of elektrisch
- **Ondervindt betrokkene hierbij problemen?**
 - Zo ja, Welke?
 - Hoe wordt hier vandaag mee omgegaan?

KEUZEPROCES: activiteit analyseren

iedereen voert activiteiten op zijn manier uit

- **Afstanden die doorgaans met de fiets worden afgelegd, omschrijven we als: 'verplaatsingen op middellange afstand'. Dit zijn o.a. de verplaatsingen naar het werk, naar de winkel, naar school, ...**
 - **Hoe verplaatst betrokkene zich op vandaag over deze afstanden?**
 - Zonder hulpmiddelen
 - Loophulpmiddelen
 - Rolstoel: manueel of elektrisch

KEUZEPROCES: activiteit analyseren

iedereen voert activiteiten op zijn manier uit

- **Beschikt betrokkene reeds over hulpmiddelen ?**
 - Elektrische rolstoel, scooter, aankoppelwiel met handtrappers al dan niet elektrisch aangedreven, elektrische hoepelondersteuning, elektrisch aankoppel- / trekeenheid, hulpmotor voor begeleider, andere...?
 - Zo ja, welke?
 - Voldoen deze nog aan de eisen? Graag toelichting.

KEUZEPROCES: activiteit analyseren

iedereen voert activiteiten op zijn manier uit

- **Afstanden die doorgaans met de auto, het openbaar vervoer, ... worden afgelegd, omschrijven we als ‘verplaatsingen op lange afstand’.**
 - **Hoe verplaatst betrokkene zich voor deze afstanden?**
 - Gebruik van de auto of van openbaar vervoer?
- **Bij gebruik van de auto: rijdt betrokkene zelf of wordt deze vervoerd met de auto?**
- **Welke hulpmiddelen worden meegenomen en op welke wijze?**
 - Ondervindt betrokkene hierbij problemen? Zo ja, welke?

KEUZEPROCES: situatie en omgeving analyseren

- **Iedereen voert de activiteiten uit in een andere omgeving**

Belang van uittesten van verschillende oplossingen

DOELGROEP

- **Algemeen**

- personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen
- die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele (hoepel)rolstoel
- die met hun manuele (hoepel)rolstoel middellange (fiets)afstanden afleggen

- **Specifieke elementen die de keuze bepalen**

- de mogelijkheden / beperkingen van de bovenste ledematen

- **Bruikbaarheid**

- te plaatsen op vrijwel alle manuele (hoepel)rolstoelen
- eenvoudig te monteren
- aan te passen aan de verwachtingen van de gebruiker

OPLOSSINGEN

- [Manuele rolstoel met voorzetwiel](#)

OPLOSSINGEN

- [Aankoppelwiel met handtrappers voor manuele rolstoel](#) (-16 / + 16)

OPLOSSINGEN

- [Aankoppelwiel met elektrische trapondersteuning voor manuele rolstoel](#)

OPLOSSINGEN

- [Driewiel\(lig\)fiets met handtrappers](#)

OPLOSSINGEN

[Aankoppelwiel met handtrappers en voetondersteuning](#)

- Elektrische aankoppelenheid /trekeenheid voor manuele hoepelrolstoel

OPLOSSINGEN

[Manuele rolstoel met hoepelondersteuning](#)

OPLOSSINGEN

- [Hulpmotor met joystick besturing](#)

OPLOSSINGEN

- Rolstoelhulpmotor voor de begeleider
(duw- en remhulp)

- <https://www.vlibank.be/vlibank.jsp?COMMAND=OPEN&THES CLAS=1.2.3.1.1.&THES STATE=1>
- <https://www.vlibank.be/vlibank.jsp?COMMAND=OPEN&THES CLAS=1.2.3.1.2.&THES STATE=1>

GEKOZEN OPLOSSING

- Zoeken naar oplossingen

- Stap 4: Soort hulpmiddel/aanpassing kiezen

- Aankoppelwiel met handtrappers, aankoppel/trekeenheid/ hoepelondersteuning....

- Stap 5: Type hulpmiddel/aanpassing kiezen

- Stricker, Batec,.....

ALTERNATIEVEN

- Alternatieven afwegen en de meest adequate oplossing kiezen met de beste prijs-kwaliteitverhouding
 - Best voldoet aan de eisen
 - Functionele en technische eisen = kan de persoon de activiteit uitvoeren in de gewenste omgeving?
 - Financiële eisen = kan de persoon de oplossing financieren
- Om dit in kaart te kunnen brengen, dienen de producten te worden uitgetest, getest
 - Verschillende oplossingen
 - In de omgeving waar het hulpmiddel wordt gebruikt
 - Kan betrokkene het zelf aankoppelen? Zijn hiervoor specifieke aanpassingen nodig?
 - Kan het meegenomen worden op verplaatsing?
 - Indien nodig binnenshuis, voldoet het aan de noden?
 -

FINANCIËLE TUSSENKOMSTEN

- Adviseren in het kader van een tegemoetkoming bij het VAPH
 - VAPH kan enkel bijstand toekennen als de noodzaak, de gebruiksfrequentie, de werkzaamheid en de doelmatigheid van de bijstand in functie zijn van de handicap, en in verhouding staan tot het bedrag van de gevraagde bijstand
 - Betrokkene stelt soms bijzondere wensen qua mogelijkheden van de hulpmiddelen of uitvoering van aanpassingen
 - Wensen van de betrokkene kunnen meegenomen worden, maar niet altijd kan de meest geavanceerde optie of kunnen alle ideeën van betrokkene als meest adequate oplossing geadviseerd worden
 - Betrokkene heeft de vrijheid te kiezen voor een oplossing met ‘nice to have’s’. De extra kosten hiervoor moet hij zelf dragen

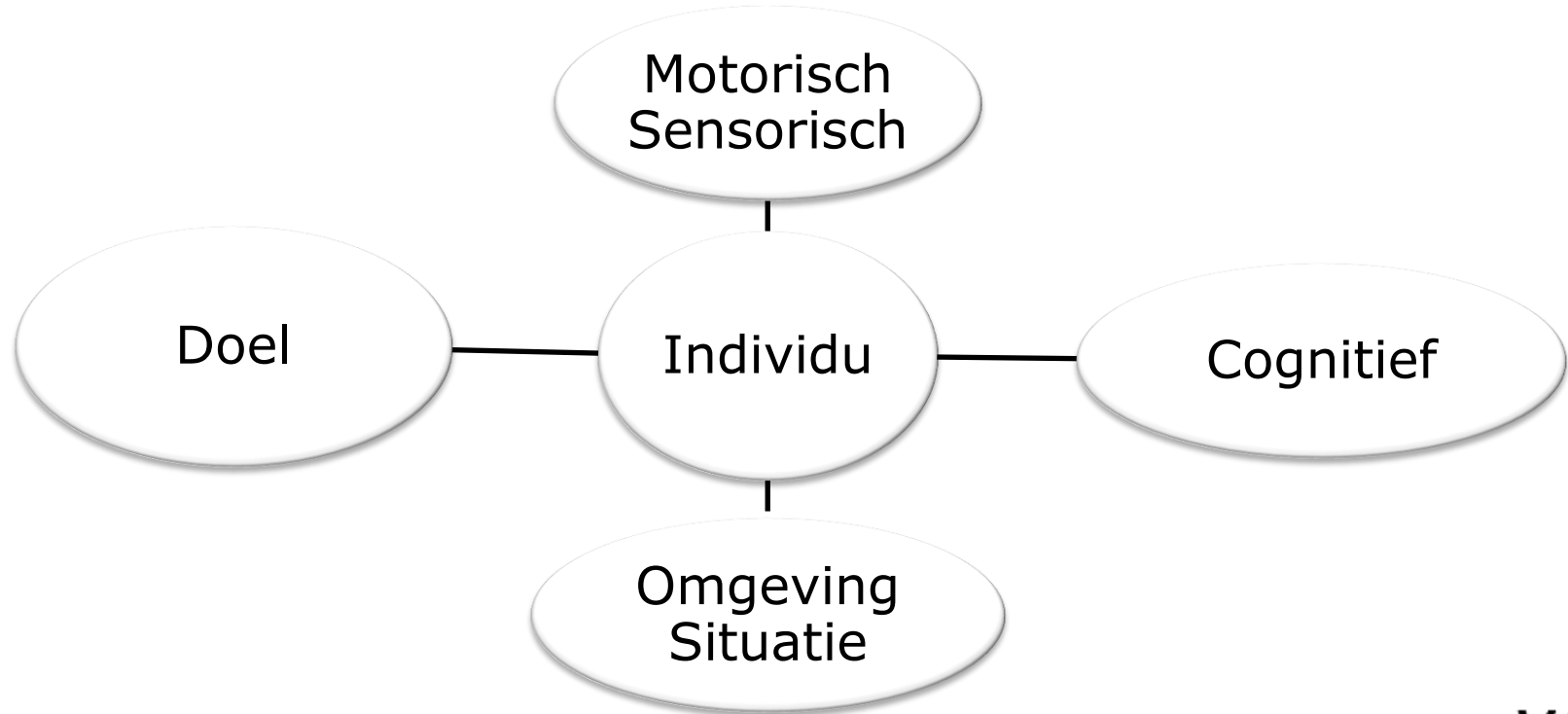
FINANCIËLE TUSSENKOMSTEN

- VAPH
 - <https://www.hulpmiddeleninfo.be/40b3b9a17b37495bae54a60e01da08e0/RefLijst.jsp?AFKORTING=VOM>
- VSB
 - <http://www.vlaamse sociale bescherming.be/mobiliteitshulpmiddelen>
- Aandachtspunten
 - Na advisering kan pas betaald worden welke instantie tussen kan komen voor de financiering.
 - Via VAPH geen erkende verstrekker
 - Via VSB een erkende verstrekker / bandagist

FIETSEN

KEUZEPROCES: unieke persoon – veel variabelen

ZELFSTANDIG FIETSEN

- Aanpassingen aan fiets
 - Bv aangepaste pedalen, verplaatsing van de bediening van de rem / versnellingen...
- Driewiel fietsen met voettrappers

MEEFIETSEN

- [Meerpersoonsfietsen](#)

- Tandems

- Duofietsen

VERVOERD WORDEN MET DE FIETS

- [Rolstoelfiets](#)
- [Rolstoelplateau / fiets](#)

- [Verbinding fiets - fiets](#)

FINANCIËLE TUSSENKOMSTEN

- VAPH
 - <https://www.hulpmiddeleninfo.be/40b3b9a17b37495bae54a60e01da08e0/RefLijst.jsp?AFKORTING=VOM>
- VSB
 - <http://www.vlaamse sociale bescherming.be/mobiliteitshulpmiddelen>
- Aandachtspunten
 - Na advisering kan pas betaald worden welke instantie tussen kan komen voor de financiering.
 - Via VAPH geen erkende verstrekker
 - Via VSB een erkende verstrekker / bandagist

HUREN EN TESTEN VAN FIETSEN

- https://www.vlibank.be/vlibank.jsp?COMMAND=PFRAME&ORDER=naam&THES_CLAS=2793

HUREN EN TESTEN VAN FIETSEN

- **Fietsadviescentrum in Pellenberg, het revalidatiecentrum van het UZ Leuven**
 - **Voor kinderen en volwassenen met een beperking**
 - Het fietsadviescentrum helpt u bij het kiezen van een fiets op uw maat.
 - Duidelijke objectieve informatie over uw opties voor een driewieler, handbike, duo fietsen of aanpassen van uw huidige fiets.
 - Onafhankelijk van merk en leverancier.
 - Gebaseerd op jarenlange ervaring en expertise met aangepast fietsen.
 - **Hoe vraagt u advies?**
 - Maak een afspraak bij de revalidatiearts:
 - Bel 016 33 87 00 of mail naar sport@uzleuven.be.
 - Vraag naar "Advies fietsen voor kinderen of volwassenen".

HUREN EN TESTEN VAN FIETSEN

- <https://www.toerismevlaamsbrabant.be/thema/iedereen-toerist/iedereen-toeristroutes>

- Riksja's van Fietsen Zonder Leeftijd

- In Vlaanderen vind je ze onder andere in Leuven, Antwerpen, Gent. Maar ook in Turnhout, Wetteren, Lochristi en nog andere plaatsen. Kijk maar op de [website](#), daar staan ze allemaal.
- Wil je meer informatie of kriebelt het om zelf een initiatief op te starten? Neem dan zeker [contact](#) met ons op.

KENNISCENTRUM HULPMIDDELEN (KOC)

Ondersteuning vragen aan het KOC

- **Ondersteuning hulpmiddelenadvies multidisciplinaire teams (MDT's)**
 - MDT kan hulp vragen aan KOC indien ze het zelf niet kunnen oplossen

KENNISCENTRUM HULPMIDDELEN (KOC)

Ondersteuning vragen aan het KOC

- Geef duidelijk aan waarmee u problemen heeft.
- Schakel het KOC ook in bij problemen om de nodige gegevens in kaart te brengen.
- Vraag op tijd hulp aan het KOC.

KENNISCENTRUM HULPMIDDELEN (KOC)

Ondersteuning vragen aan het KOC

- persoonlijke gegevens van de persoon met een handicap
- omschrijving van de bijstandsvraag en de reeds verzamelde informatie
- omschrijving van de probleemactiviteit(en)
- omschrijving van de mogelijkheden en beperkingen
- in geval van woningaanpassing: zie infonota 1311
- in geval van autoaanpassingen: zie infonota 1309
- in geval van communicatiehulpmiddelen: zie infonota 1407
- in geval van omgevingsbedieningsystemen: zie infonota 1407
- ...

KENNISCENTRUM HULPMIDDELEN (KOC)

Ondersteuning vragen aan het KOC

- Richt uw vragen tot het algemeen adres:

VAPH - KOC

Zenithgebouw

Koning Albert II-laan 37

1030 BRUSSEL

koc@vaph.be

T 02 225 86 61

KENNISCENTRUM HULPMIDDELEN (KOC)

Antwoord KOC

- Ontvangstmelding
- Coaching
 - met info
 - met tips
 - samen op huisbezoek
 - samen producten uittesten
 - ...
- Verwijzing naar een expert

KENNISCENTRUM HULPMIDDELEN (KOC)

Antwoord KOC verwerken

- Antwoord KOC
 - gegevens verwerken in advies en evt. adviesrapport
- Antwoord expert
 - verslag van expert integraal toevoegen

KENNISCENTRUM HULPMIDDELEN (KOC)

Verwijzing expert

- KOC verwijst
 - Brief
 - Verwijzingsformulier
 - Handleiding PmH
 - Lijst van experts

KENNISCENTRUM HULPMIDDELEN (KOC)

Verwijzing expert

VAPH
Vlaamse Vereniging van
Hulpverleners

Zendgegevens
Koning Albert 1 laan 27
1030 Brussel
T 02 225 94 11
F 02 225 84 05
info@vaph.be
www.vaph.be

experten voor expert

De Famenak	Oris kenmerk	Bijlagen
Contactpersoon	Oris ken- nummer	Telefoon

Doorzending

Het KOC van het VAPH verzijdt:

Gegevens MDT	Gegevens betrokkene

voor een gespecialiseerd personeel actief in verband met:

Het meest geschikte communicatiekanaal met aangepaste bediening voor
betrokkene, rekening houdend met de aard van de verwijzing (spraak en
tekst) en naar functionele mogelijkheden en beperkingen: - waarna de
betrokkene op een actieve en effectieve manier communiceert; - waarna de
betrokkene communiceert in verschillende, relevante sociale contexten; - dat gezegd
wordt op zijn beschikbaarheid en effectiviteit; - waarbij de omgeving aan de betrokkene
de noodzakelijke ondersteuning kan bieden; - waarbij alle mogelijke alternatieven
beoordeeld worden op hun bruikbaarheid en effectiviteit; - dat beantwoordt aan de
verzoeken van het goedkoopst adequate hulpstelsel.

naar een gemeentelijk expert in het functioneringsdomein:

communicatie

met betrekking tot de functieverpitting:

cognitie en spraak

Deze doorzending houdt in dat alle betrokken partijen de nodige informatie aan de
expert ter beschikking stellen.

Met vriendelijke groeten

 Vlaanderen Even Wilt
Middelingsveld Team Ondersteuning, Toelating en Hulpmiddelen

Gegevens MDT

- Vraagsteller organisatie
- Vraagsteller organisatienummer
- Vraagsteller naam
- Vraagsteller adres
- Vraagsteller telefoonnummer

Gegevens betrokkene

- naam betrokkene
- nummer betrokkene
- Adres betrokkene
- Telefoonnummer betrokkene

KENNISCENTRUM HULPMIDDELEN (KOC)

Verwijzing expert

KOC verwijst door:

- brief
- verwijzingsformulier
- handleiding PMH
- lijst van experts

PMH-MDT neemt contact op met expert:

- vermelden voor welke zorgvraag ze een verwijzing gekregen hebben
- formuleren duidelijke vraag
- bezorgen verwijzingsformulier aan expert
- stellen alle nodige informatie ter beschikking van de expert

MDT:

- laat het KOC weten dat er een expert aangesteld is
- volgt het verloop van het dossier op

Expert:

- licht planning toe aan PMH
- zoekt samen met PMH naar een oplossing
- maakt verslag op
- stuurt verslag aan PMH, MDT, PK en KOC

KENNISCENTRUM HULPMIDDELEN (KOC)

Wat niet?

- Vragen omtrent terugbetaalbaarheid
 - Provinciaal Kantoor van het Agentschap
- Vragen omtrent regelgeving
 - Provinciaal Kantoor van het Agentschap
- Vragen omtrent stand van dossier
 - Mijn VAPH

